

Test sumativ – Narațiunea. Naratorul

Citește cu atenție textul de mai jos:

„Viu de la vânătoare , prietene, unde am împușcat un lup. Dă-mi voie deci să-ți vorbesc despre el. Toată lumea cunoaște lupul, fiara astă carnivoră și nesățioasă, dușmanul păstorilor și groaza oilor. [...] În Moldavia – sunt acum cinci ani – viețuiau ca în sânul unei republice [...]. Însă la 1841, ministerul trebilor din năuntru făcu o legiure prin care se puse preț capului de lup. Țăranii începură a-i ucide, păstorii a fi mai liniștiți, și oile a dormi mai fără grijă.

Spun – nu știu de e așa – că lupii, văzând osânda ce li se pregătește, au ales o deputăție dintre ei, care viind în capitalie, și-au tocmit un vechil ca să le apere dreptul ce-și închipuiau că au. Acesta le-a făcut o jalbă lungă și lată, în care dovedea [...] că, de la descălecarea lui Dragoș, lupii au trăit în bună pace în țară, că n-au mai făcut nime sprafcă ca să vadă câte oi s-au mâncat; că de vreme ce lupii sunt lăsați să mănânce oi, și oile ca să fie mâncate de lupi, apoi după toate [...] legile pământului, lupii se cuvine a fi volnici să mănânce oi.

Ministrul Lupu Balș le întoarse jalba cu nadpis zicând că obiceiul pământului poate sliji de lege, când nu este vătămător legii, și numai atunci li se va lua în bagare de seamă reclamația, când vor da în scris [...], că nu vor mai mânca carne. Ci vor paște troscot ca niște dobitoace ce sunt.

Deputații ieșiră cu coada între vine, gândind la nedreptățile oamenilor. Viind la gazdă și simțind apetit, se puseră la masă. Ospătarul le dete borș de miel, cotlete de miel și friptură de miel.

- *E bine! strigă unul dintre ei, mai zi-mi că este dreptate în lumea asta. Oamenii mănâncă oi, și noi să nu mâncăm!*
- *Ba să mâncăți, domnii mei, le zise un june supleant de profesor; omul și lupul sunt lăsați ca să mănânce carne; dinții lor cei câinești o dovedesc. Eu când nu mănânc carne, nu pot pronunța nici cel întâi vers din Eneida [...]*

Din vorbă în vorbă, lupii spuseră viitorului filosof scopul soliei lor, și neisprava cu care au ieșit de la ministru.

- *Avocatul ce l-ați avut era un ignorant, le zise acesta.[...] Să vă fac eu o suplică cu litere latine și veți vedea cum voi face capot pre ministrul cu tot departamentul său. [...]*
Lup te cheamă și lup ești,
Lupii dar ce prigonești?

Omonimul lor ministru le rupse jalba, zicând că nu-i plac poeziile, [...]; prin urmare porunci unui comisar de poliție să-i întirească din oraș.[...]

(Costache Negruzzi – Statistica lupilor)

Vocabular: 1. Vechil - administrator, avocat

2. deputăție – delegație, solie

3. sprafcă – cercetare, anchetă

4. jalbă – plângere, reclamație

5. volnic – liber, independent , autonom

6. nadpis – rezoluție, apostilă, semnătură

7. a întira – a alunga

Cerințe:

1. În text, indicele temporal este exprimat printr-un numeral. Extrage-l. Apoi indică și alte mijloace lexicale prin care este sugerat timpul acțiunii.

.....
.....
.....

2. Transcrie fragmentul care corespunde scrisorii cadru.

.....
.....
.....

3. Identifică momentele subiectului în povestirea propriu-zisă, construind pentru fiecare câte un enunț, răspunzând la întrebările cine?, ce face?, când?, unde?.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Precizează diferențele dintre cei doi naratori prezenți în fragmentul nostru.

.....
.....
.....
.....
.....

5. Precizați timpurile verbale folosite în fragment și menționați valoarea lor stilistică.

.....
.....

.....
.....
.....
.....

6. Explicați rolul punctelor de suspensie redată între paranteze drepte, din fragmentul de mai sus.

.....
.....
.....
.....

7. Imaginează-ți, într-o compunere de 7-8 rânduri ce au făcut lupii după ce au fost alungați.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....